

Juli 2014

Tuindorp Vreewijk is een uniek deel van Rotterdam, een belangrijk icoon op Zuid en al bijna 100 jaar essentieel in de geschiedenis van Havensteder. In 2014 wees de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) in deze wijk 271 huurwoningen aan als rijksmonument. Deze worden in overleg met de bewoners gerestaureerd.

Vreewijk

Vreewijk heeft een bijzondere plaats in de geschiedenis van de Nederlandse stedenbouw en architectuur. Het is een van de eerste en grootste tuindorpen in ons land. Bij de verschillende ontwerpen tussen 1913 en 1958 waren bekende architecten betrokken, zoals Berlage en het bureau van Grandpré Molière, Verhagen en Kok. Tot op de dag van vandaag maakt Vreewijk grote indruk als een groene oase in de drukke stad. Vreewijk is een bijzonder rustig, bijna dorps woongebied.

Restauratie monumenten

Havensteder werkt in co-creatie met bewoners aan de aanpak van ruim 1.300 woningen in Tuindorp Vreewijk. Onderdeel daarvan is het restaureren van 271 monumentale woningen en een aantal bedrijfspanden. Andere beeldbepalende woningen worden gerenoveerd.

Het aanwijzen van de monumenten is natuurlijk mooi als etiket. Het zorgde voor een nieuwe waardering voor deze bijzondere wijk, die eerder al de status van beschermd stadsgezicht kreeg.

Uitgangspunt bij de aanpak van de woningen is 'behoud, tenzij', in co-creatie met de bewoners. Dit betekent dat Havensteder de woningen zal behouden in hun oorspronkelijke staat, tenzij dat technisch of financieel niet haalbaar is. We werken nu aan het beeldkwaliteitsplan en een concreet programma van eisen. Binnenkort starten we met de volgende fase, waarbij we per woningblok en individuele woning de plannen uitwerken.

Filmkroniek vernieuwing Vreewijk

Sinds 2008 maakt Het Portaal een serie korte films over Vreewijk, waarin de vernieuwing van het tuindorp steeds vanuit verschillende invalshoeken en partijen wordt belicht. Deze films zijn te bekijken op www.vreewijkverder.nl. In de films 'Witte rook', 'Tekenen aan een tuindorp' en 'Waardering in perspectief' neemt het onderwerp cultuurhistorie een belangrijke plaats in.

Wilt u meer weten over de restauratie van monumenten in Vreewijk? Neem dan contact met ons op.

Contactgegevens Havensteder

Gerdien de Lange, adviseur communicatie

E gerdien.delange@havensteder.nl, **T** 06 - 300 420 86

Algemene info over Vreewijk Wonen

- Vreewijk heeft ruim 14.000 inwoners.
- In de wijk staan ongeveer 7.000 woningen. Daarvan bezit Havensteder er ongeveer 5.500. 10% van alle woningen zijn koopwoningen. De andere 90% zijn huurwoningen, waarvan Havensteder er 81% verhuurt.
- Bijna driekwart van het woningbestand is vooroorlogs.
- In Vreewijk zijn vrij veel drie- en vierkamerwoningen en relatief weinig woningen met vijf kamers of meer. Vreewijk heeft een bijzonder hoog percentage corporatiehuurwoningen en een laag percentage particuliere huurwoningen.
- In Vreewijk zijn ruim 15 gemeenschappelijke binnentuinen. Ze zijn destijds - en nog steeds - bedoeld als groenvoorziening, maar ook als speelterrein.
- Bewoners van Tuindorp Vreewijk zijn trots op hun wijk. Ze houden van de bijzondere sfeer en de saamhorigheid. Het woonmilieu heeft een sterke identiteit: een dorp in een stad.

Bewoners

- 70% van de bewoners is autochtoon. Bij 65-plussers is dat zelfs 90%.
- Slechts weinig bewoners wonen korter dan twee jaar in Nederland.
- Relatief weinig inwoners zitten in de leeftijdscategorie van 23 tot en met 39 jaar. Een relatief groot aandeel vormen de 40-plussers (59%).
- Bijna de helft bestaat uit eenpersoonshuishoudens.

Historie woningaanpak

Vreewijk is aan het begin van de vorige eeuw gebouwd. De ontwerpers wilden een leefbare omgeving voor Rotterdamse arbeiders bouwen. Dit concept werkt nu nog. De komende jaren gebeurt er veel in Tuindorp Vreewijk. Ook wordt een fors aantal woningen aangewezen als monument.

Jarenlang werd gesproken over hoe de woningen in Vreewijk verbeterd moesten worden. De bewoners ervoeren dit alsof alleen de woningcorporatie de beslissingen nam over de toekomst van hun huizen. De Vreewijkers konden zich daarin niet vinden en lieten dat ook weten. Zowel in de politiek als in de media wisten zij aandacht te trekken en medestanders te vinden. In 2008 wist toenmalig wethouder Karakus de ontstane impasse te doorbreken met het compromisvoorstel: verbetering van de woningen van Vreewijk is: 'behoud tenzij'.

Beeldbepalende woningen en monumenten

Beeldbepalende woningen zijn woningen die beeldbepalend zijn voor de straat of wijk. In het verbeterprogramma voor de aanpak van de woningen in Vreewijk staat: 'De beeldbepalende bebouwing zorgt voor de verankering van het historische stadsbeeld. De aanpak is renovatie. De beeldbepalende bebouwing vormt de maatstaf voor de aanpak van de beeldondersteunende bebouwing. Het gaat om de samenhang in het stadsbeeld.' Alle beeldbepalende woningen worden gerenoveerd. De woningen die als monumenten worden aangewezen, worden gerestaureerd. In alle andere gevallen geldt 'behoud tenzij'. Deze woningen worden gerenoveerd of komen in aanmerking voor vervangende nieuwbouw. Hierbij wordt rekening gehouden met het beschermd stadsgezicht. Het besluit over de ingreep wordt per deelproject gemaakt.